

Balea xibarte

Outros nomes:

Ballena yubarta o jorobada (ESP)
Xibarta balea (EUS)
Baleia de bossas (POR)
Humpback whale (ENG)
Pukkelhval (DAN)
Baleine à bosse (FRA)
Buckelwal (DEU)

Fotos: © CEMMA

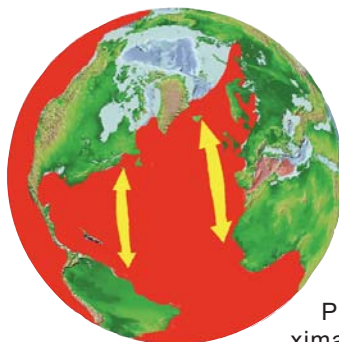
Características

Corpo robusto. A cabeza ten uns característicos tubérculos cefálicos dispostos simetricamente sobre o rostro e mandíbulas. O tamaño oscila entre 11-18 metros de lonxitude. Presenta de 270-400 barbas por maxilar. As aletas pectorais son grandes, representan 1/3 da lonxitude do corpo e teñen unhas, cunhas protuberancias no bordo anterior. Aleta dorsal baixa e ancha na base. O seu pedúnculo caudal é estreito e aquillado, e os lóbulos caudais son irregulares polo bordo exterior.

Acada a madurez sexual a partir dos 4-6 anos, cando chega aos 11,5-12 metros de lonxitude. Os partos acontecen no inverno en zonas próximas aos trópicos, tras un período de xestación dun ano. A femia pare unha única cría cada 2 ou 3 anos.

Navega en solitario ou en grupos reducidos, aínda que se concentran en zonas de alimentación. Con frecuencia realiza saltos fóra da auga, mostrando as enormes aletas pectorais mentres fai virar o corpo. Cando se mergulla mostra a cola.

Surtidor e serie de inmersión

Habita nos principais océanos do mundo. Polo xeral en augas próximas á plataforma continental mais tamén dentro dela. Algúns exemplares poden entrar nas Baías e nas Rías. ou ata nas Rías. Migratoria, no verán está presente en latitudes altas, en zonas ricas en alimento, e no inverno en augas tropicais e subtropicais, onde se aparea.

Aliméntase de pequenos crustáceos, kril, e de peixes pequenos que forman cardumes.

Realiza técnicas de pesca exclusivas, nas que participan outros exemplares. A máis utilizada é a que consiste en efectuar cortinas de burbullas mentres se mergulla, atrapando nelas aos cardumes. A balea ascende polo medio de está cortina coa boca aberta, capturando así ás súas presas.

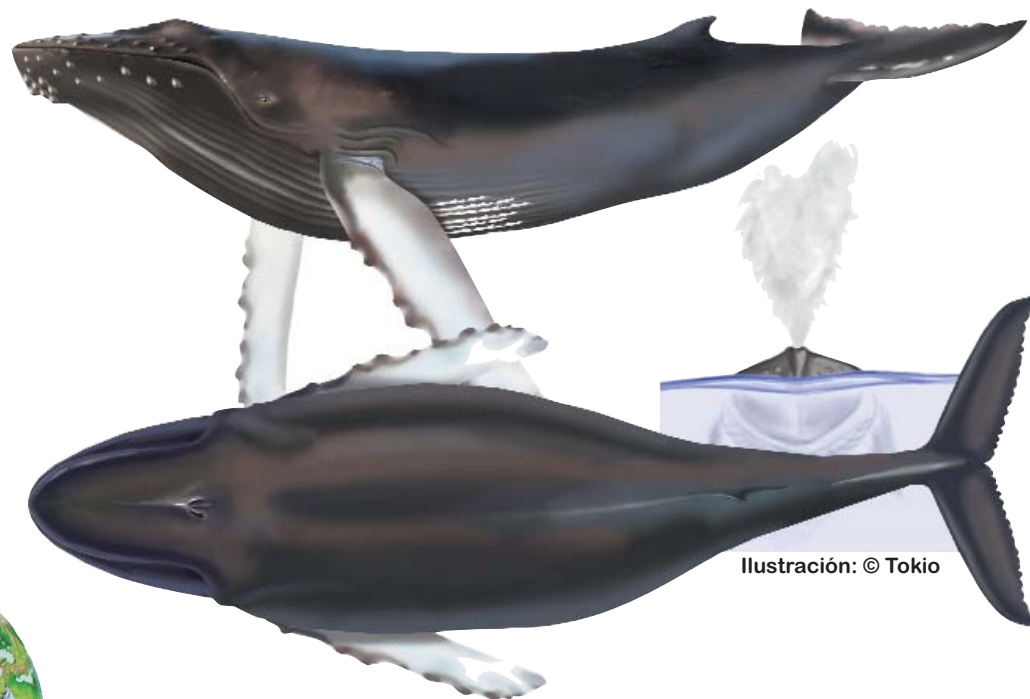

Ilustración: © Tokio

Intensamente cazada sobre todo no século XX, estimándose que a poboación mundial quedou reducida a unha decima parte.

A caza da xibarte abandonouse en 1966. Na actualidade a poboación mundial comeza a recuperarse. Con todo, existe mortalidade por por das capturas accidentais en distintas artes de pesca.

Situación de protección

A **Directiva Hábitat (92/43/CEE) da UE, relativa á conservación dos hábitats Naturales e da Fauna e Flora Silvestres**, nace como contribución da Unión Europea ao Cumio de Río para a conservación da biodiversidade (1992). Esta Directiva baséase por unha banda na designación de áreas de interese para as especies, denominada Rede Natura 2000, e no establecemento dun réxime común de protección para as especies estritamente protexidas.

No Anexo II recóllense as Especies animais e vexetais de interese comunitario que precisan da designación de zonas especiais de conservación. Entre estas especies figuran varias especies de cetáceos.

A transposición desta normativa á lexislación española e autonómica dá lugar á inclusión da especie na categoría de protección de **Vulnerable**, o que obriga á posta en marcha de Plans de Conservación.

Ameazas

Esta especie sofre as ameazas das actividades humanas:

Captura accidental en faenas pesqueiras

Contaminación química e acústica

Destrución do hábitat

Sobrepesca

Acoso e persecución por embarcacións de recreo

Impacto da navegación

A análise das ameazas, e a súa incidencia, indica que é necesario a rectificación das mesmas, eliminándoas ou minimizándoas, para garantir a supervivencia e bo estado da especie.

Proxecto para a conservación das especies de cetáceos

Para a posta en marcha dos **Plans de Conservación** das especies de cetáceos protexidas, necesítase unha recompilación de información mínima relativa á ecobiología básica dispoñible da especie, parámetros mínimos de información comportamental, ameazas potenciais e ao establecemento de medidas de conservación. Para iso lévase a cabo o proxecto: **Bases para o desenvolvemento dos plans de conservación das especies de cetáceos protexidas na "Demarcación mariña noratlántica"**.

Ten como obxecto a realización dun completo catálogo recompilatorio de información das especies de cetáceos incluídas no Real Decreto 139/2011, de 4 de febreiro, para o desenvolvemento da **Listaxe de Especies Silvestres en Réximen de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas**, que están presentes no Norte Peninsular, de Galicia a Euskadi, así como nas augas da Zona Económica Exclusiva do Estado Español no Noroeste e Golfo de Biskaia, das que se teña información.

Este proxecto impulsado por **CEMMA-INT** conta coa colaboración de todas as entidades ambientais que traballan en cetáceos do Norte: **AMBAR, CEMMA, CEPESMA, e EIBE**, contando ademais coa colaboración dos máis importantes investigadores do Sur de Europa.

Organizan:

CEMMA-INT
www.cemma.org
localcemma@arrakis.es

AMBAR
www.ambarcetaceos.com/

CEPESMA
www.cepesma.org

EIBE
www.eibeh.org

Coa colaboración de:

